

Mladé ženy chtějí rovné zastoupení žen v politice a mužů v domácnosti

19.6.2006

PRAHA (Agentura GAIA) Žena, která po osmi hodinách strávených v zaměstnání doma ještě vaří, pere a uklízí, je nespravedlivý přežitek z dob komunismu. Chceme doma samostatné muže, kteří se umí rovnou měrou podílet na domácích pracích a umožní ženám realizaci také mimo domov. Naše politika ženy potřebuje a bez jejich většího zastoupení těžko nastanou výraznější změny k lepšímu. To si o naši společnost myslí mladé vzdělané ženy.

Občanské sdružení Agentura GAIA uspořádalo v Praze kulatý stůl pro ženy ve věku osmnáct až třicet let, kde vyjadřovaly své osobní zkušenosti a názory týkající se postavení současné české ženy v domácnosti, zaměstnání a politice. Smyslem diskusí pro ženy různých věkových kategorií je pomoci jim aktivně se podílet na veřejném životě a ovlivňovat společnost a město, ve kterém žijí. Kulaté stoly probíhají v rámci projektu „Quo vadis, femina? - vize žen o trvale udržitelném životě“, který si klade za cíl zpracovat společenskou vizi žen a jejich představu o společné budoucnosti. Diskuse s nejmladší věkovou kategorií se zúčastnilo dvacet žen, většinou středoškolsky nebo vysokoškolsky vzdělaných.

Valná většina zúčastněným žen si uvědomovala hodnotu domácí práce, porovnávala svou situaci se situací starší generace a narážela ve svých vyjádřeních na nespravedlnost bývalého režimu, který propagoval odchod žen z rodin do zaměstnání, zároveň však jako dědictví starých časů na ženách zůstala převážná část zodpovědnosti za chod domácnosti. „Moje matka je od rána do večera v práci a když se vrátí, musí doma nastoupit druhou směnu. Situace u starší generace je možná komplikovanější v tom, že naši otcové byli jinak vychovávaní než jsou muži dnes. Starší muži byli většinou vychovávaní jako mamincini miláčkové, kteří doma nemusí nic dělat. Od té doby se ale situace změnila, ženy chodí do práce stejně jako muži a přitom doma zůstaly pořád ve stejné roli. Musejí dělat dvojitou práci. Je na nás, abychom naše syny vychovávaly jinak, aby se o práci dělili a měli k ženě úctu“ vyjádřila se třiačtyřicetiletá studentka. To, že si dnešní mladé ženy tuto nespravedlnost uvědomují, poměrně zásadním způsobem ovlivňuje jejich přístup k dělbě domácích prací. „Často doma řeším dilema, jestli přítelovi pomoc s praním i žehlením, když fňuká nad hromádkou košil. Většinou mu ale nepomůžu, protože chci doma samostatného muže, který umí uvařit večeři a zapnout pračku. Stejně tak já, když na to přijde, umím opravit kapající kohoutek“, prozradila na sebe mladá žena, která již několik let sdílí domácnost se svým přítelem.

I přes v současné době značný posun věkové hranice, kdy lidé zakládají rodinu, je období mezi osmnáctým a třicátým rokem stále považováno za ideální věk pro manželství a první dítě. Mnohé ženy však v tomto věku také studují, přivydělávají si při studiích a připravují se na budoucí profesi. Jsou si vědomé zátěže, kterou mateřství a domácnost přináší a proto se založením rodiny zatím váhají. Účastnice diskuse často přiznávaly, že se v tomto směru cítí vystavené společenskému tlaku, který je někdy více, někdy méně zneklidňuje. „Uvědomuji si hodně silný tlak společnosti, například v otázce rodičovství. Mnoho mých známých už má děti a já vlastně úplně nevím, jestli děti chci. Vždycky je mi trapně, když se mě gynekolog ptá, kolik mám dětí a já řeknu žádné. Když k tomu ještě zmíním, že studuji feminismus, cítím automatický předsudek vůči sobě“ postěžovala si stejně jako mnoho dalších studentka rodových studií.

Diskutující také apelovaly na to, aby se ženy více zajímaly, co se kolem nich děje a chtěly dění kolem sebe ovlivnit. Některé byly přímo pro aktivní účast žen v politice, což vidí jako jedno z řešení, jak společenskou roli ženy posílit. Na rozdíl od starších generací ani negativně nevnímaly zavedení povinných kvót pro účast žen v politice, spíše naopak. Pětadvacetiletá čerstvá absolventka vysoké školy se vyjádřila slovy: „Jako východisko bych viděla změnit poměr mužů a žen v politice. Můžeme dělat osvětu, ať ženy na kandidátkách politických stran kroužkují ženy a ty se pak dostanou do politiky přirozenou cestou. To u nás ale zatím moc nejde. Druhou variantou je zavedení kvót. Mnoha lidem to sice připadá umělé a často proti tomu protestují. Jenomže jakmile ženy jednou v politice budou, nikomu už to nebude připadat divné a ženy se politice zabydlí. V tom vidím řešení.“

„Jsem ráda, že dnešní mladé ženy se nebojí přemýšlet a žít podle ideálů, které u nás byly dlouhá léta považovány za příliš radikální a feministické. Na druhou stranu jsem si vědoma, že dvacet vysokoškolsky vzdělaných pražských žen zcela nereprezentuje širokou ženskou veřejnost. Výběr je omezen zacíleností projektu na Prahu. Snažili jsme se oslovit ženy různých profesí a stupňů vzdělání, ale ženy s nižším vzděláním bohužel o účast na výzkumu zatím neprojevují zájem“ vysvětluje autorka a vedoucí projektu „Quo vadis, femina?“ Marie Haisová.

Kontakt: Adéla Purschová, koordinátora public relations Agentury GAIA, info@quovadisfemina.cz, tel: 739 016 464